

TYÖN MURROS

kunta- ja
hyvinvointialalla

osa 4/2024:

PERUSKOULU

Peruskoulut suuntaavat perusasioihin

MISTÄ ON KYSE?

Opetuksen digiloikan ja korona-ajan kokemusten jälkeen Euroopan parhaissa peruskouluissa halutaan vahvistaa työrauhaa ja perusasioita, kuten lukemaan, laskemaan, kirjoittamaan ja oppimaan oppimista. Koululaisten määrä vähenee. Opetusalan ammattilaiset haluavat karsia runsaita kirjaamisvelvoitteita, jotta koulun aikuisille jää enemmän aikaa kohdata lapset ja nuoret.

TÄSSÄ LUOKASSA

**ystävystytään, kehuaan,
ahkeroidaan, leikitään,
keskustellaan, viisastutaan ja
hymyillään!**

MIKÄ SAA AIKAAN MURROSTA PERUSKOULUISSA?

- Lasten määrä vähenee Suomessa.
- Kulttuurillinen ja kielellinen monimuotoisuus lisääntyy.
- Nuorten käyttäytymisen muutokset, kuten somen lisääntynyt käyttö
- Digitalisaatio vaikuttaa hyvässä ja pahassa.
- Kansainväliset PISA-tulokset laskevat: pitääkö olla huolissaan?
- Pojat pärjäävät tyttöjä heikommin.
- Oppilaiden tukeminen ja tuen tarve
- Uudet innovatiiviset toimintatavat

TYÖN MURROS PERUSKOULUISSA

Muutokset nuorten oppimisessa ja käyttäytymisessä haastavat perinteistä opetusta. Kouluikäisiä nuoria on aiempaa vähemmän, ja heidän taustansa ovat entistä monimuotoisempia. Toisten koulujen kiinnostavat esimerkit rohkaisevat kehittämään.

On aivan ihanaa, kun pieni ekaluokkalainen oppii lukemaan. Silloin hänelle avautuu täysin uusi maailma ja oppimisen ilo näkyy hänen silmistään.

Peruskoulun opettaja

553 383

oppilasta (2022)

2 085

peruskoulua (2022)

TOP 5 -KYSELYVASTAUKSET:

Merkittävimmät uudet asiat työn murroksessa peruskouluissa

1. Perustaitojen varmistaminen muuttuvassa maailmassa, esimerkiksi luku-, lasku ja kirjoitustaito
2. Digitaalisuuden myönteiset ja kielteiset vaikutukset. Ne ovat muuttaneet opetusta ja lasten maailmaa.
3. Ihmisten väliselle vuorovaikutukselle ja opetukselle tarvitaan lisää aikaa. Opetuksen ulkopuolinen työ vie liikaa aikaa.
4. Oppilaan mahdollisuudet saada tarvitsemaansa tukea, oppia sosiaalisia taitoja ja ottaa vastuuta omasta oppimisestaan.
5. Yhteistyö työyhteisön sisällä ja yli oppilaitosrajojen, esimerkiksi tiimi- ja yhteisopettajuus.

Lähde: Työn murroksen seurantakysely

NÄIN ONNISTUMME

- Huolehdimme ainutkertaisista oppilaista.
- Hyödynnämme uusia toimintatapoja.
- Raivaamme enemmän aikaa vuorovaikutukselle.
- Lisäämme liikuntaa.
- Annamme kouluille työrauhan. Ei isoja mullistuksia, kiitos!
- Teemme rohkeasti hyvin perusteltuja uudistuksia.
- Näemme ja otamme huomioon ihmisen, joka käy koulua tai työskentelee siellä.

NÄIN RISKI EPÄONNISTUA KASVAA

- Opetustoimi nähdään vain kulueränä.
- Uudistukset ja reformit valmistellaan kehnosti.
- Laiminlyödään tärkeitä asioita, kuten hyvinvoinnista huolehtiminen.
- Ei välitetä siitä, että osa oppilaista on vastahakoisia oppimaan, koska he ovat murroksiässä.
- Ei puututa oppimista ja tarkkaavaisuutta häiritseviin laitteisiin ja viestittelyyn.

Lähde: Työn murroksen seurantakysely, 2023.

JULKAISIJAT

Kunta- ja hyvinvointialuetyöntajat KT
Julkisen alan unioni JAU
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO
Sosiaali- ja terveysalan neuvottelujärjestö Sote

Lisätiedot:

Niilo Hakonen,
johtava työelämän kehittämisen asiantuntija, KT
niilo.hakonen@kt.fi

TYÖN MURROKSEN SEURANTA

Tietokortti perustuu KT:n ja alan pääsopijajärjestöjen yhteiseen työn murroksen seurantaan. Vuodesta 2019 tehty seuranta perustuu laajaan seurantakyselyyn, asiantuntijakeskusteluihin ja muihin lähteisiin. Tavoitteena on rakentaa yhteinen tilannekuva alojen työelämän kehityksestä päätöksenteon ja kehittämisen tueksi.

Koko raportti: www.kt.fi/tyon-murros/tulokset-2023